

Sygn.akt III AUa 803/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Sławomir Bagiński (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SA Barbara Orechwa-Zawadzka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie 19 grudnia 2018 r. w B.

sprawy z odwołania J. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek apelacji J. I.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 sierpnia 2018 r. sygn. akt V U 608/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od J. I. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Bożena Szponar – Jarocka SSA Sławomir Bagiński SSA Barbara Orechwa-Zawadzka

Sygn. akt III AUa 803/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 23 kwietnia 2018 r., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, ze zm.) oraz art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE z 30 kwietnia 2004 r. nr L 166/1) stwierdził, że J. I. z tytułu wykonywania pracy najemnej nie podlega ustawodawstwu polskiemu od 23 czerwca 2017 r. do 17 sierpnia 2017 r., ze względu na podleganie ustawodawstwu niemieckiemu.

Zaskarżając powyższą decyzję w całości J. I. zarzucił organowi rentowemu naruszenie:

- art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

- art. 14 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę decyzji i ustalenie polskiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych za okres od 23 czerwca 2017 r. do 17 sierpnia 2017 r. oraz zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Białymstoku w wyroku z 28 sierpnia 2018 r. oddalił odwołanie i zasądził od J. I. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że J. I. 19 czerwca 2017 r. zawarł umowę zlecenia z (...) Ltd. z siedzibą w L.. Od 23 czerwca 2017 r. do „zakończenia zlecenia” zobowiązał się do wykonania na rzecz firmy działań marketingowych w Polsce, na podstawie otrzymanych materiałów reklamowych oraz pokrywanie ścian regipsowych kartonem gipsowym w budynku przemysłowym w Niemczech. Strony zgodnie oświadczyły, że znaczna część wynagrodzenia z tytułu umowy, nie mniej niż 25 % wynagrodzenia będzie wypłacona z tytułu działań podjętych na terenie państwa zamieszkania zleceniobiorcy. Wynagrodzenie należne za okres realizacji zlecenia zostało ustalone w wysokości 2.000 zł (równowartość 500 Euro). Za wykonanie zlecenia na terenie Polski zleceniodawca wypłaci odwołującemu kwotę 500 zł, natomiast z tytułu pracy na terenie Niemiec – 1.500 zł. W umowie wskazano, że okres pozostawania w gotowości podjęcia zlecenia w przypadku niedostarczenia materiałów, strony uznają za czas poświęcony na jego realizację.

Odwołujący 28 sierpnia 2017 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych informację w celu wydania zaświadczenia o ustawodawstwie właściwym dla osoby, która wykonuje pracę najemną w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich UE na podstawie art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. pismem z 8 lutego 2018 r. stwierdził, że J. I. tymczasowo podlega ustawodawstwu niemieckiemu od 23 czerwca 2017 r. do 17 sierpnia 2017 r. zgodnie z zasadą ogólną miejsca wykonywania pracy. Organ rentowy jednocześnie wskazał, że powyższe ustalenie ustawodawstwa właściwego ma charakter tymczasowy i stanie się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, o ile ustawodawstwo nie zostanie ostatecznie określone na podstawie art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji nie poinformuje ZUS przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożliwości zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Odwołujący został pouczone o prawie wystąpienia o wydanie decyzji administracyjnej oraz, że decyzja może być wydana nie wcześniej niż po upływie dwóch miesięcy od poinformowania instytucji zagranicznej o ustalonym ustawodawstwie. Pismo zostało doręczone odwołującemu 13 lutego 2018 r., natomiast jego pełnomocnikowi 16 lutego 2018 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował właściwą instytucję niemiecką i brytyjską o ustalonym ustawodawstwie. Pismo zostało odebrane przez D. R. B. 16 lutego 2018 r.

J. I. 22 lutego 2018 r. złożył do organu rentowego pismo, w którym wniósł o wydanie decyzji w sprawie ustalenia ustawodawstwa niemieckiego od 23 czerwca 2017 do 17 sierpnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazał informację do instytucji zainteresowanych państw niemieckiej i brytyjskiej, że wpłynęła prośba o wydanie decyzji.

Instytucje zagraniczne nie wniosły zastrzeżeń do ustalonego wobec odwołującego ustawodawstwa niemieckiego.

Sąd Okręgowy powołał się na art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.). Wskazał, że zgodnie z art. 11 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 podstawowa zasadą jest podleganie ustawodawstwu tylko

jednego państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce wykonywania pracy (art. 11 ust. 3 lit. a). Wskazał też na treść art. 12 i 13 osobą rozporządzenia nr 883/2004. oraz art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009 r.

Sąd Okręgowy stwierdził, że osoba, która weszła w stosunki ubezpieczenia społecznego o charakterze transgranicznym przez jednoczesne wykonywanie działalności w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej, swoje uprawnienie do podlegania ubezpieczeniu społecznemu w jednym tylko kraju członkowskim może zrealizować, składając wniosek o ustalenie ustawodawstwa właściwego do instytucji państwa miejsca zamieszkania, która ma obowiązek wdrożenia procedury przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego.

Sąd Okręgowy wskazał, że decyzja z 23 kwietnia 2018 r., określająca dla wnioskodawcy, że nie podlega ustawodawstwu polskiemu od 23 czerwca 2017 do 17 sierpnia 2017 r., nie jest pierwszą decyzją w tej kwestii, bowiem poprzedziło ją ustalenie ustawodawstwa niemieckiego za ten sam okres - z 8 lutego 2018 r. - o charakterze tymczasowym (art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego), a instytucja niemiecka, zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, nie wniosła zastrzeżeń do ustalonego wobec odwołującego ustawodawstwa niemieckiego.

Sąd Okręgowy stwierdził, że opisana w treści art. 16 rozporządzenia wykonawczego procedura uzgodnień między instytucjami państw członkowskich dotyczących stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego, toczy się w istocie bez udziału osoby, która wykonuje pracę najemną w różnych państwach członkowskich. Kończy się zaś poinformowaniem zainteresowanego przez instytucję właściwą państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone, jako mające zastosowanie, o tym, które ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2017 r., III UK 50/16).

W tych okolicznościach, przedmiotem decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jako instytucji państwa członkowskiego, w którym osoba, która wykonuje pracę najemną w różnych państwach członkowskich, ma miejsce zamieszkania (po przeprowadzeniu procedury uzgodnień między instytucjami państw członkowskich dotyczących stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego), powinno być, zgodnie z zasadą terytorialności przyjętą w art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego i art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nie tyle wskazanie ustawodawstwa właściwego, bo czyni to - zgodnie z art. 16 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego - instytucja właściwa (której ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone), lecz będące następstwem tego określenia ustalenie, że po określonym w decyzji dniu do wymienionej osoby nie ma zastosowania polski system zabezpieczenia społecznego. Podnieść należy, iż instytucja miejsca zamieszkania może wydać decyzję, że ustala ustawodawstwo właściwe jej państwa członkowskiego albo decyzję stwierdzającą, że ustawodawstwo jej państwa nie jest właściwe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r., II AUa 1670/17).

Jednocześnie Sąd okręgowy wskazał, że gdy obie instytucje państw członkowskich dojdą do wspólnego porozumienia, to ma ono decydujące znaczenie dla ustalenia ustawodawstwa właściwego, gdyż przepisy art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia podstawowego mają na celu wyeliminowanie podwójnego (lub wielokrotnego) ubezpieczenia w różnych państwach członkowskich (ewentualnie uniknięcia sytuacji, w której dana osoba nie będzie podlegała żadnemu ustawodawstwu), a nie ustalenie ubezpieczenia korzystnego dla zainteresowanego ze względu na wysokość składek. W sad pierwszej instancji stwierdził, że wniosek o ustalenie ustawodawstwa właściwego oznacza poddanie tej kwestii procedurze przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego, której efektem jest wspólne porozumienie państw członkowskich, zapobiegające podwójnemu (lub wielokrotnemu) podleganiu ubezpieczeniu społecznemu albo nieobjęciu ubezpieczeniem w żadnym państwie członkowskim. Natomiast, jeśli intencją zainteresowanego jest uzyskanie potwierdzenia podlegania wskazanemu przez niego ustawodawstwu, to temu służy wniosek o wydanie poświadczenia na formularzu A1, którego podstawę stanowi art. 19 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego.

Apelację od tego wyroku złożyła pełnomocnik odwołującej się.

Wyrok zaskarżyła w całości. Zarzuciła mu naruszenie prawa materialnego: tj. art. 13 ust. 1 pkt a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego w zw. z art. 14 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, poprzez ich niezastosowanie, co skutkowało przyjęciem przez sąd pierwszej instancji, ze przytoczone w odwołaniu zarzuty nie miały wpływu na ustalenie właściwego ustawodawstwa;

Wskazując na powyższe wniosła o:

- 1) zmianę wyroku sądu pierwszej instancji poprzez ustalenie polskiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych w okresie od 23 czerwca do 17 sierpnia 2017 r.;
- 2) zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu za pierwszą i drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Wniosła też o dopuszczenie dowodu z dokumentu: wydruku strony 19 poradnika „Jak otrzymać zaświadczenie A1” Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i strony 23 „Praktycznego poradnika: Ustawodawstwo mające zastosowanie do pracowników w Unii Europejskiej (UE), Europejskim Obszarze Gospodarczym ((...)) i w Szwajcarii” na okoliczność wykazania przesłanek decydujących o ustaleniu ustawodawstwa właściwego dla miejsca zamieszkania.

Ewentualnie wniosła o uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że decydującym kryterium dla ustalenia ustawodawstwa mogą być wyłącznie przepisy, które uszczegóławiają zasady ustalania ustawodawstwa dla pracowników wykonujących prace na terenie dwóch państw – jeżeli warunki są spełnione organ rentowy powinien poświadczyć dokument A1 i ustalić ustawodawstwo właściwe dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Porozumienie instytucji może być zawarte tylko w oparciu o przepisy, a nie sposób dowolny, wyłącznie w celu usunięcia kolizji opłacania składek na zabezpieczenie społeczne na terenie dwóch państw jednocześnie. Skarżąca odwołała się też do pojęcia „znaczną część pracy” wskazując, że dla określenia czy znaczna część pracy jest wykonywana w danym państwie członkowskim należy uwzględnić czas pracy lub wynagrodzenie, podkreśliła że wystarczające jest spełnienie choćby jednej z tych przesłanek. Zdaniem skarżącej potwierdza to organ rentowy w swoich poradnikach na stronie internetowej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji. W uzasadnieniu odpowiedzi na apelację stwierdził, że użyte w umowie sformułowanie, że okres pozostawania w gotowości podjęcia zalecenia w ;przypadku niedostarczenia materiałów reklamowych strony uznają za czas poświęcony na jego realizację” wskazuje, że powyższa umowa nie była wykonywana w Polsce. W ocenie organu rentowego umowa zawierała zapisy o wykonywaniu pracy w Polsce w celu uniknięcia podlegania ustawodawstwu niemieckiemu w zakresie ubezpieczenia społecznego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zawiera zarzutów naruszenia prawa procesowego, co oznacza, że skarżący nie kwestionuje ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy swoje rozumowanie co zasadności rozstrzygnięcia ograniczył niejako do stwierdzenia, że skoro instytucje ubezpieczeniowe porozumiały się, to zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem. Istotnie niezwykle ważne jest stwierdzenie zachowania przez organ rentowy procedury przewidzianej w art. 16 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (zwane dalej „rozporządzeniem wykonawczym”). Procedura ta została zachowana. Zatem tymczasowe określenie ustawodawstwa stało się ostatecznym. To, że zachowanie procedury przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego ma zasadnicze znaczenie wynika jednoznacznie z orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. wyroki SN z 10 maja 2017 r., I UK 456/16 i z 22 sierpnia 2018 r. III UK 115/17). W apelacji słusznie wskazuje się jednak, że decydującym kryterium dla

ustalenia ustawodawstwa mogą być wyłącznie przepisy prawa, natomiast porozumienie instytucji może być zawarte tylko w oparciu o przepisy, a nie w sposób dowolny.

Sąd powinien ocenić zatem czy praca J. I. w Polsce miała marginalny charakter. Uzasadnienie sądu pierwszej instancji nie odnosi się wprost do tej okoliczności.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przedstawione dokumenty nie potwierdzają zakresu wykonywania pracy w Polsce, ani czy była w ogóle wykonywana. Wskazuje na to sama treść umowy zlecenia, jak też odpowiedź udzielona przez pełnomocnika wnioskodawcy P. W. (złożona w toku postępowania przed organem rentowym), oceniane z uwzględnieniem reguł racjonalności.

Zgodnie z umową przedmiotem zlecenia miało być:

- wykonanie działań marketingowych na rzecz Zleceniodawcy w kraju miejsca zamieszkania zleceniobiorcy – Polska na podstawie otrzymanych materiałów reklamowych (pkt 1 umowy);
- przygotowanie faktyczne i rzeczowe oraz szkoleniowe i organizacyjne do realizacji działań z zakresu pkt 3 na terenie RP (pkt 3)
- „przedmiot umowy: Pokrywanie ścian regipsowych kartonem gipsowym w budynku przemysłowym w Niemcy” (pkt 3).

Według wyjaśnienia pełnomocnika wnioskodawcy złożonego w toku postępowania przed organem rentowym, zleceniobiorca miał prowadzić działania marketingowe na rzecz zleceniodawcy m. in poprzez roznoszenie ulotek, z których składał sprawozdania w formie ankiet. J. I. złożył oświadczenie datowane na 19.06.2017 r., w którym wskazał, że działania marketingowe będą przeze niego realizowane na terytorium Polski każdorazowo po powrocie do kraju oraz raportowane zleceniodawcy, a do wykonywania czynności należeć będzie rozdawanie ulotek i innych materiałów, plakatowanie itp. w wybranych lokalizacjach. Złożył też oświadczenie bez daty o nazwie „Oświadczenie w zakresie harmonogramu działań w ramach zawartej umowy zlecenia” W treści tego oświadczenia wskazano; „Pogram marketingu:

- pobranie materiałów reklamowych
- rozpowszechnianie ww. materiałów:
 - 1) dworzec PKP, (...), tablice ogłoszeń, urzędy pracy, wywieszanie materiałów w okolicach zamykanych fabryk i zakładów pracy
 - 2) przeprowadzanie akcji marketingowej w innych miejscach, w których mógłby być popyt na usługi zleceniodawcy
- w przypadku braku materiałów reklamowych powielenie ich na swój koszt,
- raportowanie miejsc objętych akcją marketingową.

W toku postępowania przed organem rentowym przedstawiono też trzy potwierdzenia „transakcji złożonych poprzez usługi bankowości elektronicznej” wskazujące, że spółka (...) dokonała przelewu na rzecz wnioskodawcy:

- 4.07.2017 r. – kwoty 125 euro wynagrodzenie z tytułu realizacji umowy na terenie. Polski za lipiec 2017 r.
- 10.08.2017 r. - kwoty 216,82 zł euro tytułem realizacji umowy poza terenem Polski w lipcu i sierpniu 2017 r.,
- 5.09.2017 r. - kwoty 149 euro tytułem wynagrodzenia za realizację umowy w sierpniu 2017 za granicą oraz w Polsce min 25 %,

Przedstawiono też dwa niepodpisane druki rachunków. Zgodnie z ich treścią J. I. przedstawił spółce (...) do zapłaty za wykonanie czynności zgodnie z umową: 2516,13 zł z datą 31.07.2017 r. i 1096,77 zł z datą 17.08.2017 r. Przedstawił też trzy niewypełnione ankiety.

Okoliczności powyższe ustalono na podstawie akt ZUS

W sytuacji przestawienia twierdzenia odnośnie do okoliczności faktycznych, co do istnienia których - z punktu widzenia zasad racjonalności - zachodzą zasadnicze wątpliwości, złożenie samej umowy zlecenia i twierdzeń o jej wykonywaniu nie jest wystarczające do przyjęcia, że ciężar dowodu okoliczności przeciwnych obciąża organ rentowy.

Twierdzenia wnioskodawcy co do wykonywania działań marketingowych w Polsce wskazywałyby na sytuację nietypową, kiedy osobie mającej wykonywać prace budowlane zleca się roznoszenie ulotek i to w innym kraju niż kraj wykonywania zasadniczych obowiązków. Nadto w materiale sprawy nie wynika jakie było ekonomiczne uzasadnienie - ewentualna korzyść zlecającego w roznoszeniu tych ulotek (gdyby przyjmować, że jedyną korzyścią zawarcia stosownego zapisu w umowie nie było doprowadzenie do sytuacji podlegania ubezpieczeniom społecznym w Polsce). Okoliczności sprawy nie wskazują na to aby w punktu widzenia zasady maksymalizacji użyteczności, czyli osiągania maksymalnych efektów przy ponoszeniu minimalnych kosztów, uzasadnione było roznoszenie ulotek, kiedy nie wiadomo do jakiego efektu te działania miałyby doprowadzić. Tym bardziej, że treść umowy zdaje się sugerować że zleceniodawcy nie zależało na jakimkolwiek wykonywaniu pracy w Polsce, ponieważ okres gotowości podjęcia zlecenia w przypadku niedostarczenia materiałów, strony uznawały za czas poświęcony na jego realizację.

Brak jest informacji czy rzeczywiście i w jakim zakresie było przeprowadzane roznoszenie ulotek, gdzie to się odbywało, w związku z jaką działalnością zleceniodawcy, do jakiego kręgu odbiorców miało być skierowane, dlaczego wybrano taki a nie inny krąg odbiorców, jak to się ma to zakresu działalności zleceniobiorcy, czy planów podejmowania przez niego działalności na terenie Polski. Brak odpowiedzi na te pytania prowadzi do wniosku, że twierdzenia wnioskodawcy są niewiarygodne uniemożliwia to uznanie, że działalność marketingowa była w ogóle wykonywana na terenie Polski. Przedstawione wątpliwości co do realności wykonywania działań marketingowych na terenie Polski pośrednio potwierdza informacja, z której wynika, że kilkaset firm, nie tylko zleceniodawca J. I., używa adresu 40 B. F., L. (...).

Tak więc w sytuacji kiedy nie przedstawiono bezpośrednich dowodów co do rzeczywistego wykonywania działań marketingowych: liczby roznoszonych ulotek, wywieszonych ogłoszeń oraz plakatów, miejsca i czasu wykonania tych czynności, nie przedstawiono przyczyn przeprowadzenia akcji marketingowej z punktu widzenia celów, które miały być osiągnięte, przedstawione dowody nie mogły być uznane za wystarczające.

Prowadzi to jednego możliwego ustalenia, że praca w Polsce, o ile była wykonywana, miała marginalny charakter.

W myśl art. 14 ust. 5b zd. 1 rozporządzenia wykonawczego praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego. Oznacza to zarazem nie można uznać, że wnioskodawca wykonywał pracę najemną w dwóch lub więcej państwach członkowskich kilku państwach członkowskich w rozumieniu art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego.

Skoro, jak wskazano wyżej, praca wnioskodawcy w Polsce została uznana za pracę marginalną, to tym bardziej nie można było uznać, że znaczna część pracy najemnej wykonywana była w Polsce. Nie udowodniono, że wykonywano jakiegokolwiek czynności w Polsce. W takiej sytuacji nie można zarazem uznać, że wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie za wykonywanie pracy w Polsce.

Zacytować warto stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 22 sierpnia 2018 r. (III UK 115/17): „Osoba, która wykonuje pracę o charakterze marginalnym w jednym państwie członkowskim i pracuje również w innym państwie członkowskim, nie może być uznawana za osobę normalnie wykonującą pracę w dwóch lub w kilku państwach członkowskich i w związku z tym nie jest objęta przepisami art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 29 kwietnia 2004 r. Nr (...) w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia

społecznego (Dz.Urz. UE L z 2004 r. Nr 166, s. 1). W takim przypadku w celu ustalenia mającego zastosowanie ustawodawstwa osoba ta jest traktowana jak osoba pracująca wyłącznie w jednym państwie członkowskim. Dokonywana przez właściwe instytucje ocena charakteru pracy najmniej jako marginalnej w rozumieniu art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L z 2009 r. Nr 284) w niczym nie uchybia regułom kolizyjnym wyrażonym w art. 13 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 29 kwietnia 2004 r. Nr (...) w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L z 2004 r. Nr 166, s. 1)”.

W konsekwencji uznać należało, że sąd pierwszej instancji nie naruszył przepisów prawa materialnego.

Dodatkowo wyjaśnić należy, że dołączone do apelacji materiały nie mogą służyć ustaleniu okoliczności faktycznych w sprawie. Mogą one stanowić argument, że taką a nie inną wykładnię prezentował organ rentowy. Wykładnia taka, dokonywana czy to w pismach urzędowych, czy też w materiałach informacyjnych, nie może wiązać sądu przy rozpoznawaniu sprawy z zakresu ubezpieczenia społecznego.

W tym stanie rzeczy apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc i 99 kpc w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

B. J. S. B. O.-Z.